

ارزیابی سیستم کنترل داخلی-فروش درآمدها و دریافتها

نام واحد مورد رسیدگی : سال مالی : / / 13

صفحه : 1

لازم است در مورد درآمدهای شرکت کنترلهایی اعمال گردد تا بتوان اطمینان حاصل نمود که:

(الف) کلیه سفارشات فروش/تقاضای انجام کار، مدنظر قرار گرفته است وبدون تصویب آنها مجوزی جهت ارسال کالا/ارائه خدمات صادر نمی شود .

(ب) کالا / خدمات تنها بر اساس مجوزهای صادره ارسال / ارائه می شود.

(پ) صورتحسابهای فروش کالا / ارائه خدمات، بر مبنای مدارک مربوطه وبه طور صحیح تنظیم شده و در موعد مقرر به مشتری ارائه میشود .

(ت) مدارک کافی ومناسبی در مورد کالای برگشتی توسط مشتریان وسایر مبالغ مورد مطالبه آنها نگهداری واعلامیه بستانکار جهت آنان صادر میشود.

(ث) کلیه درآمدهای حاصل از فروش کالا/ارائه خدمات وتعهدات ناشی از اعلامیه های بستانکار صادره ، به طور صحیح وبراساس استانداردهای حسابداری در حسابها ثبت میشود.

(ج) کلیه وجوه نقد ، چکها واسناد دریافتنی، تحت کنترلهای مناسب قرار داشته ودر فواصل معین و مناسب به حسابهای بانکی واریز /جهت وصول به بانک ارائه میگردد.

احتمال تحریف	نقشه	روش	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی			ارزیابی موثر بودن			عطف به نامه مدیریت
				عطف به سیستم ثبت شده	نقشه	نقشه	عطف به نتایج آزمون کنترل ها	نقشه	نقشه	
سفارش فروش/تقاضای انجام کار										
فروش کالا به مشتریان غیر مجاز	وت	پ	۱- تمامی سفارشات فروش/تقاضای انجام کار که بر مبنای درخواست مشتریان صادر می شود ، دارای شماره ترتیب چاپی وشامل اطلاعاتی از قبیل مشخصات، مقادیر، قیمت وسایر (از قبیل تخفیفات و شرایط حمل) است.							
فروش بدون تصویب اعتبار مشتری	اش	پ	۲- قبل از صدور مجوز جهت ارسال کالا/ارائه خدمات کنترلهای کافی در خصوص اعتبار مشتری به عمل می آید.							
تحويل کالا بدون مجوز	وت	پ	۳- فرم سفارش مربوطه صادر و دارای شماره ردیف چاپی بوده و حاوی اطلاعاتی از قبیل مشخصات و مقدار می باشد.							
سفارشهای بدون اقدام	وت	ک	۴- سفارشات فروش / تقاضای انجام کار معلق به همراه مدارک و دلایل مربوط به تعلیق آنها ، به نحو مناسب نگهداری گردیده وبه طور منظم توسط مقام مسئولی مستقل از مسوول بررسی و صدور مجوز جهت ارسال کالا / ارائه خدمات بررسی و تائید میشود.							

کم	متوسط	زیاد	برآورد اولیه از خطر کنترل
کم	متوسط	زیاد	خطر کنترل نهایی

احتمال تحریف	نقشه	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی			ارزیابی موثر بودن			عطف به نامنه مدیریت
			عطف به سیستم ثبت شده	نقشه	نقشه	عطف به نتایج آزمون کنترل ها	نقشه	نقشه	
ارسال کالا/ارائه خدمات									
ارسال کالا بدون مجوز	وت	پ							

احتمال	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی	ارزیابی موثر بودن	عطف به
--------	--------------	---------------	-------------------	--------

نوع ادعا	وت = وجود و تحقق / کا = کامل بودن / اش = ارزشیابی / مح = مالکیت و حقوق / اف = افشا و طبقه بندی	نوع کنترل	پ = کنترل پیشگیری کننده / ک = کنترل کشف کننده
----------	--	-----------	---

موسسه حسابرسي و خدمات مدیریت آگاهان تراز توس (حسابداران رسمی)

ارزیابی سیستم کنترل داخلی-فروش درآمدها و دریافتها

نام واحد مورد رسیدگی : سال مالی : / / 13

صفحه 2:

تحریر	ک	کا	عطف به سیستم ثبت شده	عطف به نتایج آزمون کنترل ها	نام مدیر
	ک	کا			
عدم دریافت کالا توسط مشتری	پ	وت			
	ک	کا			

برآورد اولیه از خطر کنترل	کم	متوسط	زیاد
خطر کنترل نهائی	کم	متوسط	زیاد

احتمال تحریر	ک	کا	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی	ارزیابی موثر بودن	عطف به نام مدیر
عدم صدور صورتحساب	ک	کا	۹- کنترلهای مناسبی وجود دارد تا بتوان اطمینان حاصل کرد که کلیه مدارک مربوط به ارسال کالا/ارائه خدمات جهت تنظیم صورتحساب مدنظر قرار می گیرد (به عنوان مثال : از طریق کنترل شماره ترتیب مدارک و پیگیری شماره های از قلم افتاده قبل از اقدام به تنظیم صورتحساب) .			
فروش تحقق نیافته	ک	کا	۱۰- مدارک مربوط به ارسال کالا/ارائه خدمات که صورتحسابهای مربوط به آنها صادر نشده است به نحو مناسب نگهداری و دلایل عدم صدور صورتحساب، به طور منظم (برای مثال: هر هفته) توسط مقام مسئولی مستقل از مسئولین تنظیم و ارائه صورتحسابها بررسی و تأیید می شود .			
	ک	کا	۱۱- کنترلهای کافی و مناسبی جهت حصول اطمینان از عدم امکان صدور صورتحساب بدون وجود مدارک کافی دال بر ارسال کالا/ارائه خدمات صورت می پذیرد (مثال: عطف متقابل صورتحساب و مدارک مربوط به ارسال کالا / ارائه خدمات) .			
	ک	کا	۱۲- صورتحسابها با شماره ترتیب چایی و براساس مندرجات مدارک مربوط به ارسال کالا/ارائه خدمات تنظیم می شود.			

احتمال	ک	کا	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی	ارزیابی موثر بودن	عطف به
--------	---	----	--------------	---------------	-------------------	--------

نوع ادعا	وت = وجود و تحقق / کا = کامل بودن / اش = ارزشیابی / مح = مالکیت و حقوق / اف = افشا و طبقه بندی	نوع کنترل	پ = کنترل پیشگیری کننده / ک = کنترل کشف کننده
----------	--	-----------	---

موسسه حسابرسي و خدمات مدیریت آگاهان تراز توس (حسابداران رسمی)

ارزیابی سیستم کنترل داخلی-فروش درآمدها و دریافتها

نام واحد مورد رسیدگی : سال مالی : / / 13

صفحه : 3

تحریر	اش	ک	عطف به سیستم ثبت شده	عطف به نتایج آزمون کنترل ها	نام مدیر
فروش با نرخهای غیر مصوب	اش	ک	۱۳- قبل از ارائه صورتحساب به مشتری، کنترلهای زیر توسط اشخاصی مستقل از تنظیم کنندگان صورتحساب به عمل میآید: - کنترل قیمتهای مندرج در صورتحساب با قرارداد منعقد شده و یا لیست قیمت مصوب - کنترل محاسبات صورتحساب - کنترل سایر شرایط از قبیل تخفیفات و نحوه پرداخت		
	اش	ک	۱۴- صورتحسابهای صادره توسط مقام مسئولی امضاء گردیده و در موعد مقرر به مشتریان ارائه می شود .		

برآورد اولیه از خطر کنترل	کم	متوسط	زیاد
خطر کنترل نهائی	کم	متوسط	زیاد

احتمال تحریر	اش	ک	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی	ارزیابی موثر بودن	عطف به نام مدیر
برگشت کالا و سایر مطالبه مورد مطالبه مشتریان						
برگشت از فروش غیر مجاز	ک	ک	۱۵- مدارک کافی و مناسبی در مورد کالای برگشتی و سایر مطالبه مورد مطالبه مشتریان که حسب مورد دارای شماره ترتیب چاپی بوده و مشتمل بر اطلاعاتی از قبیل مشخصات، مقادیر، کیفیت و علت عودت کالای برگشتی و یا ماهیت و دلایل مربوط به سایر مطالبه مورد ادعای مشتری میباشد نگهداری می شود.			
بستانکار شدن غیر مجاز مشتریان	اش	ک	۱۶- اعلامیه های بستانکار دارای شماره ترتیب چاپی و تاریخ بوده و براساس مدارک مندرج در بند ۱۵ فوق که توسط مقام مسئولی مورد تایید قرار گرفته صادر می شود .			

برآورد اولیه از خطر کنترل	کم	متوسط	زیاد
خطر کنترل نهائی	کم	متوسط	زیاد

احتمال	اش	ک	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی	ارزیابی موثر بودن	عطف به
--------	----	---	--------------	---------------	-------------------	--------

نوع ادعا	وت = وجود و تحقق / ک = کامل بودن / اش = ارزشیابی / مح = مالکیت و حقوق / اف = افشا و طبقه بندی	نوع کنترل	پ = کنترل پیشگیری کننده / ک = کنترل کشف کننده
----------	---	-----------	---

موسسه حسابرسي و خدمات مدیریت آگاهان تراز توس (حسابداران رسمی)

ارزیابی سیستم کنترل داخلی-فروش درآمدها و دریافتها

نام واحد مورد رسیدگی : سال مالی : / / 13

صفحه 4:

تحریف			عطف به سیستم ثبت شده	عطف به نتایج آزمون کنترل ها	نام مدیر
عدم ثبت صورتحسابها و اعلامیه های بستانکار در حسابها	کا	ک	۱۷-کنترل های مناسبی وجود دارد تا بتوان اطمینان حاصل نمود که کلیه صورتحسابها، اعلامیه های بستانکار و مدارک مربوط به کالا یا رسالی / برگشتی به منظور ثبت در حسابهای دریافتی و سوابق انبار مد نظر قرار می گیرد. به عنوان مثال از طریق کنترل شماره ترتیب مدارک مذکور و پیگیری شماره های از قلم افتاده قبل از اقدام به تنظیم اسناد و ثبت در حسابها		
ثبت های غیر واقعی	وت	کا	۱۸- کنترل های کافی و مناسبی جهت حصول اطمینان از عدم امکان انجام هرگونه ثبت در حسابهای دریافتی بدون وجود مجوزهای کافی، صورت می پذیرد.		
	وت	مح	۱۹- اصلاحات در حسابهای مشتریان به طور کامل و صحیح مستند شده و مجوزهای لازم برای این کار اخذ شده است.		

برآورد اولیه از خطر کنترل	کم	متوسط	زیاد
خطر کنترل نهائی	کم	متوسط	زیاد

احتمال تحریف	ن	ت	روشهای کنترل	عطف به سیستم ثبت شده	ارزیابی طراحی	ارزیابی موثر بودن	عطف به نام مدیر
عدم ثبت فروش	کا	پ	۲۰- برای کلیه فروشهای نقدی در زمان وقوع صورتحساب با شماره ترتیب چاپی صادر گردیده و یک نسخه از آن تحویل مشتری میشود (در موسساتی که به جای صورتحساب نوار صندوق صادر می شود، کلیه فروشها درحافظه غیر قابل برگشت صندوق وارد می شود.				
	کا	پ	۲۱- کنترل های مناسبی اعمال می شود که بتوان اطمینان حاصل نمود که هیچگونه کالایی بدون صدور صورتحساب (نوار صندوق) و پرداخت وجه آن، از فروشگاه خارج نمیشود.				
عدم دریافت وجه فروش	کا	ک	۲۲- وجوه نقد و چکهای دریافت شده در پایان هرروز توسط اشخاصی مستقل از فروشندگان و دریافت کنندگان وجوه با صورتحسابها (نوار صندوق) مطابقت داده می شود، قیمتهای فروش مندرج در صورتحساب توسط یکی از مقامات مسئول شرکت مورد بررسی و تأیید قرار می گیرد.				

احتمال	ن	ت	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی	ارزیابی موثر بودن	عطف به
--------	---	---	--------------	---------------	-------------------	--------

نوع ادعا	وت = وجود و تحقق / کا = کامل بودن / اش = ارزشیابی / مح = مالکیت و حقوق / اف = افشا و طبقه بندی	نوع کنترل	پ = کنترل پیشگیری کننده / ک = کنترل کشف کننده
----------	--	-----------	---

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آگاهان تراز توس (حسابداران رسمی)

ارزیابی سیستم کنترل داخلی-فروش درآمدها و دریافتها

نام واحد مورد رسیدگی : سال مالی : / / 13

صفحه : 5

تحریر			عطف به سیستم ثبت شده	عطف به نتایج آزمون کنترل ها	نام مدیر
برگشت از فروش غیر مجاز	پ	کا			
۲۳- درمورد کالاهای برگشتی پس از انجام بررسی های لازم برگ برگشت از فروش با شماره ترتیب چاپی و شامل اطلاعاتی از قبیل مشخصات کالا ، مبلغ ، شماره فاکتور و علت برگشت کالا صادر می شود .					

برآورد اولیه از خطر کنترل	کم	متوسط	زیاد
خطر کنترل نهائی	کم	متوسط	زیاد

احتمال تحریر	ف	د	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی	ارزیابی موثر بودن	عطف به نام مدیر
دریافت وجوه و وصول مطالبات						
عدم وصول مطالبات	پ	اش	۲۴- پذیرش وجوه نقد، چک و اسناد مدت دار از مشتریان، پس از تصویب توسط یکی از مقامات مسئول صورت می پذیرد.			
عدم ثبت وصول مطالبات یا ثبت در حسابهای دیگران	پ	وت	۲۵- دریافت وجوه نقد ، چکها و اسناد دریافتی توسط فردی مستقل از واحد فروش و مسئول پرداختها صورت می پذیرد .			
عدم ثبت وجوه دریافتی	ک	اش	۲۶- وجوه نقد ، چکها و اسناد دریافتی در هنگام دریافت بارویه های مربوط مطابقت داده شده و رسید مربوطه که دارای شماره ترتیب چاپی می باشد، به نحو مناسبی صادر می شود.			
	ک	اش	۲۷- اسناد دریافت شده تماما به نام شرکت بوده و جهت جلوگیری از واریزه حسابی غیر از حساب شرکت، در هنگام دریافت پشت نویسی می شود.			
	ک	اش	۲۸- در پایان هر روز براساس رسیدهای صندوق صورتحلاصه روزانه وجوه ، چکها و اسناد دریافتی تهیه و توسط شخصی مستقل از دریافت کنندگان وجوه و اسناد ، کنترل می شود .			
	ک	اش	۲۹- وجوه نقد، چکها و اسناد دریافتی به محض دریافت توسط صندوق، به نحو مناسبی ثبت میگردد و توسط شخصی مستقل از صندوقدار ، در فواصل معین (مثلا: هر ۱۰ روز یکبار) موجودی صندوق و دفاتر معین و کل مطابقت داده می شود .			
واریز نکردن وجوه به حساب بانک در حداقل زمان	ک	وت	۳۰- کلیه وجوه و چکهای دریافتی حداکثر در ابتدای روز بعد به حساب بانکی شرکت واریز شده و بجهت وصول به بانک واگذار و کلیه اسناد مدت دار ، به مسئول مربوطه تحویل و رسید دریافت می شود .			

احتمال	ف	د	روشهای کنترل	ارزیابی طراحی	ارزیابی موثر بودن	عطف به
--------	---	---	--------------	---------------	-------------------	--------

نوع ادعا	وت = وجود و تحقق / کا = کامل بودن / اش = ارزشیابی / امح = مالکیت و حقوق / اف = افشا و طبقه بندی	نوع کنترل	پ = کنترل پیشگیری کننده / ک = کنترل کشف کننده
----------	---	-----------	---

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آگاهان تراز توس (حسابداران رسمی)

ارزیابی سیستم کنترل داخلی-فروش درآمدها و دریافتها

نام واحد مورد رسیدگی : سال مالی : / / 13

صفحه 6:

تحریر			عطف به سیستم ثبت شده	عطف به نتایج آزمون کنترل ها	نام مدیر
عدم ثبت به موقع وجوه	اش	ک	۳۱- کلیه مدارک مربوط به دریافت وجوه جهت ثبت در دفاتر بموقع به امور مالی ارسال می شود .		
مانده غیر واقعی حسابهای بانکی	اش	ک	۳۲- طی دوره های منظم (به عنوان مثال هر ۱۵ روز یکبار) صورت حسابهای بانکی مربوط به کلیه حسابهای بانکی اخذ و توسط اشخاصی مستقل از مسئولین دریافت و پرداخت و همچنین مسئولین ثبت در دفاتر با اقلام مندرج در دفاتر شرکت مطابقت و ماهیت و دلایل ایجاد کلیه اقلام مزبور (اقلام مغایرت) مشخص شده و نتایج حاصله توسط یکی از مقامات مسئول شرکت مورد بررسی و تأیید قرار می گیرد .		
	اش	پ	۳۳- دستورالعملی در خصوص ارائه اسناد دریافتی در سر رسید به بانک و در صورت عدم وصول در سر رسید، خارج نمودن اقلام مربوط از حساب اسناد دریافتی و ثبت آن در حساب بدهکاران ، به منظور انجام پیگیریهای لازم وجود دارد.		
حسابهای مشکوک الوصول	وت	ک	۳۴- طی دوره های مناسب مانده حساب بدهکاران عمده با دفاتر مشتریان (طرف حساب) مطابقت داده شده و مغایرتهای موجود پیگیری و رفع می شود .		
	اش	ک	۳۵- لیست طبقه بندی سنی مانده حساب بدهکاران به طور منظم (مثلا همراه یکبار) توسط اشخاصی مستقل از مسئولین پیگیری و وصول مطالبات تهیه و دلائل تعویق وصول مبالغ مزبور مشخص می شود .		
	اش	ک	۳۶- نتایج حاصل از اجرای روشهای مندرج در بندهای ۳۴ و ۳۵ فوق ، توسط یکی از مقامات مسئول شرکت مورد بررسی و تأیید قرار می گیرد .		
	اش	ک	۳۷- طی دوره های منظم (مثلا هر ۴ ماه یکبار) مطالبات مشکوک الوصول و یا سوخت شده مشخص گردیده و دلایل کافی در مورد هریک از اقلام ارائه و پس از تأیید توسط یکی از مسئولین ارشد شرکت جهت تصمیم گیری نهایی نسبت به احتساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول و یا حذف مطالبات سوخت شده به هیات مدیره ارائه می شود .		
	وت	پ	۳۸- کنترلهای کافی جهت حفاظت از صندوق و اسناد دریافتی موجود در شرکت به عمل آمده و در صورت لزوم ، پوشش بیمه ای مناسب در این خصوص ایجاد شده است .		

برآورد اولیه از خطر کنترل	کم	متوسط	زیاد
خطر کنترل نهائی	کم	متوسط	زیاد

نتیجه گیری نهائی چرخه فروش ، درآمدها و دریافتها

نوع ادعا	وت = وجود و تحقق / کا = کامل بودن / اش = ارزشیابی / مح = مالکیت و حقوق / اف = افشا و طبقه بندی	نوع کنترل	پ = کنترل پیشگیری کننده / ک = کنترل کشف کننده
----------	--	-----------	---

موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آگاهان تراز توس (حسابداران رسمی)

ارزیابی سیستم کنترل داخلی-فروش درآمدها و دریافتها

نام واحد مورد رسیدگی : سال مالی : / / 13

صفحه : 7

خطر کنترل نهائی			برآورد اولیه از خطر کنترل			
زیاد	متوسط	کم	زیاد	متوسط	کم	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	وجود - تحقق
☐	☐	☐	☐	☐	☐	مالکیت
☐	☐	☐	☐	☐	☐	کامل بودن
☐	☐	☐	☐	☐	☐	ارزشیابی
☐	☐	☐	☐	☐	☐	افشاء

تهیه کننده : بررسی کننده :

تاریخ و امضاء : تاریخ و امضاء :